

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHELSEA 3-1242

Nº. 274. — Štev. 274.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 23, 1937—TOREK, 23. NOVEMBRA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

RDEČA ARMADA JE V SIBIRIJI NA VSE PRIPRAVLJENA

JAPONSKA ZAHTEVA POPOLNO
OBLAST IN NAMERAVA V MESTU
ŠANGHAJU PREVZETI VSE URADE

Značilno povelje maršala Bluecherja. — Vsa sila bo posvečena združenju in izboljšanju udarne sile armade na Dalnjem iztoku. — Sovjetska vlada se zavzema za mir, v slučaju potrebe bo pa udarila. — Kitajci se bodo branili do britkega konca.

MOSKVA, Rusija, 21. nove. — V dnevnom povelju vrhovnega poveljnika rdeče armade na Dalnjem iztoku, maršala Vasiliya K. Bluecherja, je tudi izjava, da je sovjetska Rusija oborožena in pripravljena braniti svoje meje proti fašističnemu bloku.

Armada Daljnega iztoka je razpostavljena ob meji med Sibirijo in Mančukuom, kjer so Japanci po poročilih tujih časnikarskih poročevalcev zbrali 500,000 do 600,000 vojakov.

"Pred vsem sovjetskim narodom izjavljamo," pravi Bluecherjevo dnevno povelje št. 330, "da armada Daljnega Izkaza in pacifiška mornarica ne bosta dovolila fašističnemu bloku, da bi kršil le centimeter naše meje."

Povelje, ki je bilo 7. novembra objavljeno v listu "Pacific Star" v Harabovsku, pravi dalje:

"Armada Daljnega iztoka ima nalogu braniti najbolj ogrožene dele naše socijalistične dežele. Na Dalnjem iztoku bomo na strazi, povečali svojo revolucionarno disciplino ter bomo vso svojo silo posvetili zlruženju in izboljšanju udarne sile armade Daljnega iztoka."

Bluecherjevo dnevno povelje tudi navaja pogosto ponovljeno izjavo vojnega komisarja maršala Vorošilova, ki se glasi: "Sovjetska unija sledi ravni mirovni politiki, toda, če bomo prisiljeni opustiti mirno delo za vojno, jo bomo nesli čez meje socijalistične domovine."

SANGHAJ, Kitajska, 22. novembra. — Japonsko vrhovno poveljstvo je naznalo, da bo armada prevzela vse kitajske državne urade v Šanghaju, ne meneč se za proteste Anglije, Francije, Združenih držav in drugih držav, ki imajo svoje pravice v mednarodni naselbini.

V Tokiu je na velikem zborovanju 4000 Japancev sprejelo resolucijo, ki zahteva ostrešo politiko proti Angliji z ozirom na boje pri Šanghaju.

Zastopnik japonskega poslanstva je časnikarskim poročevalcem rekel, da ima japonska armada in mornarica, ko je enkrat bil zavzet Šanghaj, popolno pravico prevzeti vse kitajske oblasti in ravno tako tudi v mednarodni naselbini in v francoski koncesiji.

Japonci so se polastili nad 30 japonskimi ladij v mednarodni naselbini, vključno carinske ladje ter so prisili kitajske mornarje, da ostanejo na svojih prostorih. Ladje bodo vozile vojni material za japonsko armado, ki prodira proti Nankingu zapadno od Šanghaja.

Japonci pravijo, da so vse to carinske ladje in lastnina kitajske vlade ter da jih ima Japonska pravico prevzeti kot vojni plen.

SANGHAJ, Kitajska, 22. novembra. — Zadnja dva tedna je iz Rusije letelo na Kitajsko nad 50 ruskih aeroplakov.

Aeroplani so nastanjeni v Lančovu v provinci Kansu, okoli 1000 milj v notranosti dežele. Kitajski piloti se uče voditi te aeroplane, ki so bombniki in zasledovalni aeroplani.

Sedeči štrajk v Fisher Body tovarni končan

ČE NI DRUGAČE, PA Z NOŽEM

Citanje cenenih romanov je napotilo ženo, da je zaklala svojega moža. — Pravi, da jo je hotel zapustiti.

BUFFALO, N. Y., 20. nov. — 29letna Roma Sweeney je rada čitala roparške storie in gledala gangsterske filme. To jo je najbrž napotilo, da je si noči zaklala svojega moža.

Poznej je povedala na policijski stražnici: — Z možem svla pila in sva bila precej pijana.

— Naenkrat je pa reklo: — Rad te imam, raje kot vse na svetu, pa ne moram drugače, pustil te bom.

— V meni je zavrelo. In ko sem čitala v romanah, sem zgrabila za nož ter mu ga posrnila v hrbot. Če je mrtev, bom gotovo prišla na električni stol.

To se bo najbrž zgodilo, kajti Sweeney je kmalu nato umrl v bolnišnici.

NASHUA, N. H., 20. nov. — 31letna Grace D. Davidson, mati dveh otrok, je s svojim možem Edgarjem obiskala soseda Francisa Patona. Paton je izjavil, da so se prijateljsko ločili. Davidson in njegova žena, sta odšla domov, poleure pozneje pa priteče Davidsova žena k Patonu in vzklikne:

— Nekaj strašnega se je zgodilo. Z nožem sem ga!

Paton je bil Davidsona ležečega na tleh v kuhinji in kravečega iz več ran.

Zdravniki imajo le malo upanja, da bo okreval.

DEVETNAJSTLETNA MORILKA

CAMDEN, N. J., 22. nov. — 19 letna Mary Keenan O'Connor, študentka na Immaculate College v Philadelphiji, je priznala, da je na Delaski praznik usmrtila petletno Nancy Glenn, čeje truplo so par dni kasneje našli v grmovju.

Mary se je peljala s kolesom, ko ji je naenkrat počila pnevmatika. Pet letna Nancy Glenn je bila v bližini in se je začela smejeti. Pri padcu s kolesom je Mary razstresla petek nekaj denarja. Nancy ga je pomagala pobrati ter zahtevala od nje par centov, da si kupi kendija.

Otrok je postajal vedno bolj vsiljiv in nesramen, — je izjavila Mary policijskemu načelniku. — Začela se mi je patiti in kazati jezik. To me je tako zježilo, da sem jo udarila po glavu. Šele pozneje sem v svojo grbo spoznala, da sem jo ubila. Njeno truplo sem zdaleka v grmovju in ga pokrila s kosom stare pločevine.

COUGHLIN NE BO NIČ VEČ NAPADAL

Papež se povsem strinja s škofov, ki je posvaril duhovnika Coughlina, ker je šel predalec.

WASHINGTON, D. C., 20. nov. — Papeški nuncij je dobil iz Rima poročilo, da se papež Pij XI povsem strinja s škofov Edwardom Mooneyem v Detroitu, ki je posvaril katoliškega duhovnika Chas. Coughlina zaradi neumestnih opazij, ki jih je broadcastal po radio.

Kot znano, se je Coughlin povabil v javnem življenju pred kakšnimi petimi leti. Napadal je mednarodne bankirje in na vso moč hvalil Roosevelt.

Njegove radio-govore je poslušala vse Amerika.

Kmalu je pa obrnil Roosevelt hrbet in ga začel napadati. Pred zadnjimi volitvami je začel izdajati svoj list in v njem priporočal izvolitev kandidatov svoje "stranke za socijalno pravičnost". Volilci so mu pri zadnjih predsedniških volitvah dali brez in z ogromno večino izvolili Roosevelt.

Njegova jeza je narasla. Ob vsaki priliki se je zaletaval v predsednika, in ko je slednji imenovan Hugo L. Blacka za člana najvišjega sodišča, je rekel Coughlin, da je to znamenje predsednikove "osebne nemnosti".

MOORE JE ZMAGAL

TRENTON, N. J., 20. nov. — Ponovno štetje je pokazalo, da je bil za governerja države New Jersey izvoljen senator Harry Moore. Dobil je 45,000 več glasov kot pa njegov republikanski nasprotnik Lester H. Cleee.

NESREČA V MAJNI

WELCH, W. Va., 20. nov. — V majni Yukon Coal Company se je utrgal strop ter zasul tri majnerje. Enega so rešili, pa ima zlomljene noge in roke. Pet majnerjev se je pravocasno redilo.

HAVAJSKI PRINC OBSOJEN NA DESET LET JEČE

HONOLULU, Hawaii, 20. nov. — 35letni David Kawananakoa, zadnji moški potomec havajskih kraljev, je bil obsojen danes na deset let ječe zaradi uboja 22letne Arville Kinsele, ki je živel pri njem. Kosom razbitega krožnika jo je tako zdelal, da je izkravavela.

"Prince" bo moral sedeti pravzaprav dvajset let, kajti nedavno je bil obsojen na deset let ječe, ker je neko žensko ldo smrti povzgil.

PREKOCEANSKI AEROPLANI

Mornariška komisija priporoča velike aeroplane mesto parnikov. — S parniki morejo tekmovali samo aeroplani.

WASHINGTON, D. C., 21. nov. — Mornariška komisija, kateri stoji na čelu Joseph P. Kennedy, v svojem letnem poročilu na kongres predlaga, da se mesto parnikov grade veliki aeroplani za prekoceanski trgovski in potniški promet.

Kennedy, ki ni sanjač in je poglavitični stebri New Deal, pravi, da so "leteče ladje" popoloma praktične, da so cenejše kot pa veliki parniki in da bodo v bližnji bodočnosti popolnoma izpodrinile trgovske in potniške parnike.

"Gradite leteće ladje!" pravi Kennedyjeva komisija, in gradite jih naglo!"

Dalje poziva komisijo kongres, da doda k mornariški postavki dodatek, ki bo dal komisiji pravico graditi aeroplane mesto parnikov.

Kennedy pravi, da tovarne grade aeroplane, ki tehtajo 120,000 funtov, vozijo s hitrostjo 175 milj na uro, morejo leteti 5000 milj daleč in v zraku 40 do 50 potnikov ter morejo dosegati iz New Yorka v Evropo v 20 urah.

18 letičnih ladji, vsak dan po tri, bi moglo prepeljati na leto čez Atlantik ravno toliko potnikov kot največji sedanji parniki.

BOLIVIJSKI KABINET ODSTOPIL

LA PAZ, Bolivijska, 22. nov. — Ko je predsednik German Bush izjavil, da se bodo dne 13. marca vrstile volitve za ustavotvorno skupščino, je kabinet odstopil. Ministri so baje zato odstopili, da bi dali predsedniku prosto roko.

TAJFUN ZAHTEVAL NAD 200 ŽRTEV

MANILA, Filipini, 21. nov. — Tajfun, ki je divjal prejšnji teden po severnem delu otočja, je zahteval najmanj 200 človeških žrtev. Povzročena škoda znaša nad štiri milijone dolarjev.

VSAK RUS SE BO BORIL

MOSKVA, Sovjetska unija, 20. nov. — P. Dibenko, poveljnik ljeningskega vojaškega okrožja, je rekel, da se bo v slučaju vojne boril vsak ruski državljan v rdeči armadi.

— Naši nasprotniki ugibajo,

VSLED STAVKE JE MORĀLO POČIVATI 14,720 DELAVCEV

PONTIAC, Mich., 22. nov. — Homer Martin, predsednik United Automobile Workers of America, je danes osebno odvedel 200 štrajkarjev iz neke Fisher Body tovarne. S tem je dokazal, da je organizacija sklenila preprečiti oziroma končati vse sedeče stavke.

POSLANIK BULLITT NA POLJSKEM

WASHINGTON, D. C., 22. novembra. — Ko je nedavno odpotoval ameriški poslanik Wm. C. Bullitt iz Pariza na Poljsko, so začeli splošno sumiti, da je odšel tja po službenih opravkih.

Kongresniki so zahtevali od državnega tajnika Hull-a pojasnila o tem njegovem potovanju.

Hull je izjavil, da je odpotoval Bullitt na Poljsko za zavrnitev.

Mnenje je bilo, da je Bullitt obiskal Poljsko, da prepreči da Poljska stopi v nazijsko zvezo proti komunizmu.

MADŽARSKA MINISTRJA V BERLINU

BERLIN, Nemčija, 22. nov. — Visoki nazijski uradniki so pripravili vojaški sprejem madžarskemu ministru predsedniku Kolomanu Daranyiju v vnašnjem ministru Kolomu de Kanya. Po munjeni tujih opazovalcev sta prišla madžarska ministrica v Berlin v namenu, da priklopita Madžarsko k nemško - italijansko - japonski protikomunistični zvezi.

Daranyija in de Kaujo je na železniški postaji sprejel vnašnji minister Konstantin von Neurath. Navzoč je bil tudi italijanski poslanik Bernardo Attolico.

Ministra bosta v četrtek imela konferenco s kanclerjem Hitlerjem.

SNEG IN JAGODE

CONCORD, N. H., 20. nov. — Par inčev snega je pokrilo severni in centralni del države. Mrs. Irja je pa dobila v svojem vrtu dve zreli jagodi in dva cveta.

RUSIJA NE MORE VEČ POMAGATI SPANSKI

LONDON, Anglija, 21. nov. — Sovjetska Rusija, ki je razburjena vsled japonskih zmag na Kitajskem in se boji nevarnosti na meji v Sibiriji, je obvestila špansko republikansko vlado, da je ne more več nuditi svoje pomoći.

Sovjetska vlada pravi, da mora rdeča armada obdržati vse svoje vojne potrebe, aeroplane in vojni material in mora biti pravljena za vsako nevarnost doma. Vsled te odpovedi je španskim republikanec odvet največji vir vojnega materiala. Rusija je dala špan-

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom naznanjam, da več ne pošljemo potrdil za poslano naročino. Zadostuje potrdilo poleg naslova na listu do katerega dne, meseca in leta je naročina plačana. Uprava.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:

116 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Advertisement on Agreement

Uradni brez podpisu za zanesljivost ne je pristojenje. Denar naj se plačuje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se novi radni naslov navede načinom da hitreje nademo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto večja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.00 Za pol leta	\$3.50

"Glas Naroda" izaja vsaki dan in vseči nedelji in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

ZAHVALNI DAN—STARODAVNI PRAZNIK

Zadnji četrtek v novembra vsakega leta se v vsaki državi in teritoriju Združenih držav proslavlja kot "Dan zahvale" (Thanksgiving Day). V Ameriki je to morda največji praznik za Božičem. V tej deželi sega njegova proslava nazaj v prve dni angleške kolonizacije. Vzde posebnemu ameriškemu značaju tega praznika, sega ideja proslave v Zahvalo za dobro žetev nazaj v najbolj starodavno zgodovino človeštva, in vsak tujerodec, ki se je rodil na deželi, pa naj izvira iz kateresibidi deželi, se spominja posebnih šeg in običajev po dobrini žetvi ali trgovini.

Prvi Zahvalni dan v Ameriki so proslavili Pilgrimi, angleški naseljeni, ki so prišli v Plymouth na ladiji "Mayflower". Več kot polovica teh pionirjev je pomrla tekom prvega leta vsled bolezni in stradanja, ali oni, ki so preživeli, niso izgubili zaupanja in nade.

Sledili so nasvetu prijaznih Indijancev in nasadili kruzo, pešnico in ječmen. Njihov trud je bil poplačan z obilno letino. Ko je žetev končala, so pripravili zahvalno proslavo, h kateri so povabili tudi Indijance. Prišla je skupina kakih 90 rdečkožnih junakov s svojim velikim poglavljarem Massasoy na čelu. Predno so Indijanci zapustili svoje gostitelje, so šli na lov in ubiti pet jelenov ter jih podarili oblastim Plymouthskih kolonije.

To je eden prav redkih slučajev pobratimstva med primi naseljenimi in Indijanci, ki jih zgodovina beleži. Kmalu po proslavi prvega Zahvalnega dne v Plymouthu so izbruhnilo sovražnosti med Indijanci in belokožci. V očeh ustanoviteljev naslednje puritanske naselbine, Massachusetts Bay Colony, so bili Indijanci "hudičevi rdeči otroci". Pravili so, da dober Indijanec je mrtvi Indijanec. Ostra borba z domaćini je nadaljevala, dokler niso bila razna indijanska plemena takoreč povsem uničena.

Zahvalne proslave so se obdržale v raznih dobah ameriške zgodovine in v raznih pokrajnah, ali novoangleške dežave so one, kjer Zahvalni dan ostaje veliki letni praznik, malone iste važnosti kot Božič.

V zadnjih letih je nastala navada, da predsednik Združenih držav, kakor tudi governerji posameznih držav, izdajejo proglašene, v katerih pozivajo prebivalstvo, da se zahvali Bogu za dobre zadnjega leta.

Starodavna proslava po žetvi in trgovini je seveda zadržala drugo lice v tej dobi mašinske civilizacije in vremest. V Ameriki je ta dan postal družinski praznik, kjer se tudi odaljeni člani družini zopet shajajo pri pojedini tradicionalnega purana.

NAZNANILO

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovo. Kdor ga hoče naročiti za svoje sočodnike ali prijatelje, to lahko storí. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

FRANK AHLIN

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okroju) nanznamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNE V NEW YORKU IN POPOLNI IN VIŠJE POGREB Od \$125

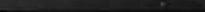
PREDNO GRESTE KAM DRUGAM, OBRIJTE SE NA NAS POGREBENI ZAVOD, KI VAM BO NAJBOLEJ POSTREGEL PO NAJRIŽNEM CENAH

Ocenbo vas bo obiskal nač zastopnik, ki vam bo posodal ceno in dal vam druga pojasnila.

NEW YORK, N. Y. BROOKLYN, N. Y.

455 W. 43 St. 215 Atlantic Ave.

Tel. 5-3222 Tel. 5-3222

Kratka Dnevna Zgodba

MARIA OSTEN:

ZGODBA IZ ROMANA

Anton je držal Olgino pismo v rokah, ko je šel skozi ozko ulico, ki je vodila iz notranjega dela mesta na obrežje reke. Pri pivovarni mu je priletel bel golob nasproti; tako nizko je letel in tako blizu njega, da se ga je s perotnico obrnil na rameni. Golob se je usedel na eno od kovinastih tabel, ki so molele daleč ven na sredo ceste. Ondi je nepremično obsedel in gledal Antona. Anton je natanko videl njegove oči v svitu luči, ki je sevala iz gostinske sobe. Potem je šel dalje, a na bregu je spet videl goloba. Letel je nad njim in nato vzdolž reke s hitrimi, enakomernimi udarci perotnic.

Ko je prišel Anton k mostu, so se zaštevile prve luči. Anton je obstal. Razgrnil je pismo v roki in je bral:

"Če pa prideš s široke strani brega, potem morate iti po ribiški stezi, a prosim; ne prideš!"

Anton je obdržal pismo v roki, šel po ribiški stezi, obstal je spet in bral:

"In ko bo že ribiška steza za vami, morate iti vzdolž reke, tako dolgo, dokler ne prideš do visoke, ozke hiše, ki je v cesti videti, kot bi bila razdeljena po žlebn. In ko boste stali pred hišo, morate iti v vedenje do majhnih, železnih vrat. Ondi pojdi po stopnicah navzgor do okanca, kjer vidite strehe starega mesta, a prosim ne prideš."

Ko je Anton gledal skozi okno doli na strehe starega mesta, ni imel pisma niti več v roki.

"In vrata, ki so nasproti temu oknu," je zašpetal. "so tam, kjer jaz stanujem. A prosim ne prideš."

"Prišel ste," je rekla Olga, ko je Anton vstopil. Anton je pogledal Olgo in ker je bil tako osupel zaradi velike lepoty njene oblike, ni črnih besedice. Šele, ko je sedel za mizo, Olgi nasproti, je reklo:

"Pa niste hoteli, da bi priseli."

"Kako pa ste to prav misili?"

je reklo Anton, ko mu je Olga

"Zakaj ste pa potem to storili?"

"Moja sestra je storila. Moja sestra je rekla: "Sama si, Olga, in dnevi so dolgi brez dela. Nekdo bi moral biti, ki bi ti pisal lepa pisma." Kaj več pa o tem nisva govorila. A moja sestra je šla potem v tiskarno in ondje je kar napisala na listek: "Iščem za svojo sestro nekoga, ki bi ji pisal lepa pisma; ime ji je Olga." Jaz pa o tem nisem niti vedela, da je dala moja sestra te vrstice v večerni list. Sele pozneje mi je to povедala, takrat, ko mi je prinesla vaše prvo pismo. Rekla sem ji, da bi kaj takega ne bila smela storiti."

Olga je imela povešene trpalnice, ko je govorila; glas ji je bil tih in enakomeren in njen obraz se je svetil v polmraku.

"Ko mi je pa moja sestra prinesla vaše tretje pismo, je dejala: "Tu je nekdo, ki ti piše lepa pisma, pa mu nikoli ne odgovoriš." Nato sem vam odgovorila na pismo in odtej na vsakega, ki ste mi ga poslali. Drugega pa nimam kaj povediti o vsem tem in prosim vas, da zdaj odidete."

Olga le malo nakrenila glavo in položila obe roki na rob mize in tedaj se je Antonu zazdeko, ko da govorji nekomu drugemu, ko da nekoga drugega prizanja, naj odide, nekoga, ki je tik njega, ne pa njega samega. Ker pa razen njega ni Olge ni bilo nikogar več v so-

bi, je vstal, podal ji je roko preko mize, a Olga je ni prijela:

"Prosim, pojrite." Ko pa je Anton šel proti vratom, se je z nogo zadel ob klop, ki je stala pred pečjo.

"O, stemilo se je," je prestrasheno vzkliknila Olga. "Prosim, oprostite mi, da nisem svečilki pričgal za vas — in oprostite mi tudi, da v svojih pismih nisem bila odkrita."

Olga je odprla vrata. Blepla plinova luč s stopnišča je posijala na njen ozki obraz.

"Mogoče kak bel maček?"

dala roko. Olga je dvignila glavo in Anton je videl njene oči; bile so velike in temne, a zrle so mimo njega proč k oknu, kjer so bile videti strehe starega mesta, ki so se že pogrezale v temo.

Anton je stopal niz dol po stopnicah. Olga mu ni rekla nobene besede več.

Spodaj v veči sta stali dve ženski in ko je odšel Anton inimo niju, sta se začeli pogovarjati:

"Takile, kot je tale, so ženskam všeč."

"Ker je plečat in ima lep obraz."

"Ne, ker ima dobro sreco." "Kje se pa to vidi?"

"Z oči."

"Ah, nemara je na kaj žalostnegi misliš."

"Saj! To pa le tisti misli, ki ima dobro sreco."

Anton je šel ob reki proti ribiški stezi. Ko je zavil v okno ulice, je zagledal belego goloba, sedečega na izvesku pivovarne. Anton je obstal. Golob je dvignil peroti in je odletel. Odletel je preko reke, kjer so stale hiše starega mesta. Anton je zrl za njim, za lučjo, daleč, nato mu je v temi izginil izpred oči.

Mladata natakarica, ki je bila še oni dan prisa v službo v pivovarni, je rekla ženski, ki je natakala pivo:

"Saj je še zgodaj, pa je zunaj že tema. Kmalu bo tudi jenesi konec."

"Kmalu," je rekla ženska in je šla s krpo po bakreni plošči mize.

Ob tej uri je bilo le malo gostov v pivovarni, največ jih je prišlo pozneje.

Za mizo blizu okna sta sedela moški in ženska. Moški je vzel vrček v roke in medtem ko je pil, je pogledal preko reke vrčka in uzrl goloba na kovinostni izvesku zunaj pred oknom. Ko je izpil, je postal vrček na mizo, rekoč:

"Ugani, kaj sedi zunaj na izvesku?"

"Mogoče kak bel maček?"

(Nadaljevanje na 4. strani.)

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1938

Cena 25c
s poštnino vred.

Glas Naroda

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE VESTI

VLEČKA GOSPE KOLONTAJ.

Pred nekaj tedin smo že poročali, da so v Ženevi slovensko odprli novo palajoče Liga narodov, kateremu letos predseduje bogati azijski velikasp Aga Kan, ki je menda najbogatejši človek na svetu. Take reči dandanes samo še slovensko odpirajo in jih ne blagostavljajo, ker se tako ne spodobi več.

Če pa je že slovensko odpiranje, mora biti slovesnost vsaj takata, da se spača priti zraven. In gospod Aga Kan je poskrbel, da se je spačalo biti zraven. Naročil je namreč ta najbogatejši mož sveta najsijamnejšo večerjo za to slovensko priliko. Da pa bi kdo rekjal, da Liga narodov za take požrtje meče denar skozi okno, je Aga Kan segel v žep ter vso sijajno zadevo sam plačal. Lepi milijone je menda plačal, da se je lahko posbalhal, kaj je pridel evropskih in drugim diplomatom, ko so odpirali novo poslopje Lige narodov. Človek bi sicer mislil, da bi bilo bolje, ko bi bil gospod Aga Kan te milijone daroval za reveže ali za žrtve raznili vojska, katerih Liga narodov ni mogla in znala preprečiti. Toda gospod Aga Kan je izdal geslo, da hoče prirediti tako slavnost, "kakršne svet še ni videl." In jo je Pepili so 1500 steklenic najdražjega francoskega šampanjeja in pojedli cele kile kaviarja. To vse je povabljena gospoda lahko uživala med plesom. O polnoči pa so odprli poseben bufet, za katerega je nekaj desetin najmenitjih kuharjev pripravljalo najizbranejša jedila. Nanosili so na mize cele gore najdražjih morskih rakov, ostrig, divjadi in rib. Vse to se seveda zopet zalivali s šampanjem. Na drugih mizah pa so se kosštale velikanske lepe klošare z izbranim sadjem, katero so morali naročiti kdo ve od kod. V velikanskih dvoranah, ki so bile sijajno okrašene, je plesalo 300 gostov, katerim je igralo več godb, naročenih od raznih strani sveta.

In da je bila komedija popolna, naj sledi poročilo o tem "dvornem plešu", kakor ga je prinesel neki švicarski list: "Najbolj moderno pariško večerno oblike z zajamčeno najdaljšo vlečko je nosila — gospa Kolontaj, sovjetska poslanica na Švedskem."

Tako se je ta velika požrtja v Ženevi dogajala v znatenju rdeče sovjetske zvezde iz Moskve. KAJ JE NAJLEPSE

Londonski list "News Chronicle" ima rubriko za svoje čitatelje, kjer ti lahko na kratko povede svoje mnenje o tej ali oni stvari. Nekega dne je list razpisal anketo, kaj je komu na svetu zdi najlepše. Eden izmed bralecov je takole odgovoril:

"Najlepše je po vrstnem redu tole: 1. Nov moderen avto. 2. Lepa ženska. 3. Kanadska gora Mt. Bunde pozimi. 4. Polna luna. 5. Peten paran."

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

23

Na mestu da bi priznala svoje muke, odkrila svojo nesrečo, povedala odkrito, da so se oglasili v nji dvomi, se je komtesa ustrašila. Zdaleč je ji de, da bi prva beseda, ki bi jo izgovorila vprito markiza, priklicala katastrofo. Zato je sklenila molčati, zanesti se samo nase, utajiti strahopetno vse, da bi se še mogla naslajati ob licemerstvu tistega, ki ga je tako ljubila. Toda njeni oklevanje ni trajalo dolgo. Kriji je pričnila v obraz, oči so se ji zaiskrile in z drhtecim glasom je odgovorila:

— Strašen sum se je oglašil v meni, da je moja sreča izgubljena, da me mož varata in zapušča.

In v eni sapi je jela pripovedovati svojemu staremu prijatelju o čudnem Armandovem očodu baš v trenutku, ko so se zbirali povabljeni gostje, o brzojavki, ki ga je nujno klicala z doma, o njegovem nenadnem povratku, o razburjenju med gledališko predstavo in o zadregi, ko ga je obzirno vprašala, kje je bil. Povedala je markizu, kako je nedolžno odgovarjala na njena vprašanja in kako je hotel protestirati proti njeni trditvi, da ni iskren. A vse to je laž, vse prevara, ker ljubi drugo ženo, o tem je v svinjem sru prepričana, njeni nesreči je nepopravljiva. Vsa obupana in objokana je prosila markiza, naj ji pomaga, naj deli z njo njen srd.

Markiz jo je ves ospal poslušal, ne da bi kaj pripomnil. Med njenim pripovedovanjem je mirno presojal položaj. Končno je dvignil svojo sivo glavo, pomežnikl z bistromi očmi, zbral vse svoje misli in vprašal grofico.

— Rad bi vedel, kaj prav za prav želite?

Na to vprašanje je grofica de Fontenay izpremenila izraz svojega obraza in odgovorila z drhtecim glasom:

— Vedeti hočem vso resnico, biti si hočem na jasnum glede suma, ki se je oglašil v meni, prepričati se hočem, kdo je ta ženska, kje stanuje, od kdaj jo mož pozna, skratka vse...

— In potem?

— Kaj in potem?

— Da, in potem, ko boste prepričani, da vas mož varata, kaj nameravate storiti?

Komtesa je presenečeno pogledala svojega

starega prijatelja. V tistem hipu je spoznala posledice položaja, ki se je vanj zapletala. Zadnjički, ki jih je delala iz Armandove nezvestobe, so bili doslej čisto moralnega značaja. Ali je pa bilo morda treba misliti pri tem tudi na gmotno stran? Vprašanje je bilo zastavljeni neposredno in odgovor nanj tako strašen, da se ga je zbal.

Markiz je obzirno povzel besedo:

— Ne mislim, da bi se ne mogli odločiti za izvestna poizvedovanja v dosegu cilja, če naj potrdijo vaše domneve. Predno se pa odločiva za boj, je treba premisliti njegove možne posledice. Če vas mož varata in če je sklenil zapustiti vas, kakor ste mi pravkar povedali, kaj nameravate storiti v tem primeru?

Kometsa je tudi na to vprašanje molčala, ker se je bala odgovora. Markiz je pa nadaljeval:

— Ne odgovarjate mi? To ponem, da se zavade pomena mojih vprašanj. V tem trenutku se oglašajo v vas samo dvomi in ljubosumrost. Toda kaj je to trpljenje v primeri s tistim, ki vas čaka, ko se prepričate, da vas mož res varata? Rad bi, da bi vam postalo to jasno. Samo mi rekli, da je bil vaš mož ljubezni, da niste opazili v njegovem vedenju ničesar, kar bi pravičevalo vaš sum. Morda bi bilo pametnejši ostati pri tem, zadovoljiti se s tisto srečo, ki ste je bili deležni doslej. Gotovo je to najnaj, kar morete zahtevati, a vendar je tudi to nekaj. Če pa začnete poizvedovati, vas utegnem to zopeljati predaleč, vaš mož bi utegnil opaziti, da mu ne zaupate več, da poizvedujete za njim. Če je nedolžen, bi ga to zelo ohladilo, če je pa kriv, bi ga zadelo in bolelo še tembolj. Tako pridete do spoznanja resnice in kakšen bo rezultat? Preostalo bi vam samo dvoje: odpustiti mi ali pa ločiti se. Odpuščanje bi vas spravilo v položaj, v katerem ste zdaj, samo s to razliko, da mu bodo vaši spomini mnogo boljši, da se bo vaš mož vedno bolj ohlajil in da bodo vaše muke vedno hujše. Ločitev...

— Nikoli. Umrla bi, če bi ga ne-mogla več videti in ne slišati njegovega glasu, če bi ne mogla živeti ob njegovi strani.

(Dalje prečakanje.)

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vineta", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padisahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati s plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRJENOSTI NAPETI ROMANII 11

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Smrt Mohamed Emin; Karavana smrti;

Na begu v Gorpou; Družba En Naz;

Cena 1.50

KREŽEM PO JUTROVEM

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

31

Gert zaduši nasmej in resno pravi:

"Tudi vašo sestrično, gospo Moranovo, bi bil rad povabil, toda moj prijatelj Waren mi je povedal, da ne more priti. Ali ji hočeš, prosim, povedati da mi je zelo žal, da je nisem mogel pozdraviti med svojimi gosti?"

Presenečena in vesela ga pogleda.

"O, to je zelo lepo, da ste mislili na nabojo Hano. Prav z veseljem bom izvršila vaše naročilo in za njo bo to velika zahteva za to, da nočoj ni mogla biti tukaj. Prav iz sreca bi ji privoščila."

"Z gospo Moranovo se dobro razumeta!"

"Moj Beg, da, vsakdo mora biti dober do nje. Tako dobra je in plemenita, verjemite mi. Samo nesreča jo vedno zasleduje. Prosim, prosim, ne verjemite nikomur, ki bi vam o Hani povedal kaj slabega. Ni resnica, da je prinesla v hišo sramoto, popolnoma nedolžna je nad vsem in jo samo vedno zasleduje ena nesreča za drugo."

Gert jo pogeda z gorkimi očmi.

"Kako lepo je to, da se tako junaško zavzemate za njo. Že dr. Waren mi je povedal, da je gospa Moranova pri vsem nedolžna."

"Da, dr. Waren je tudi dober do Hane in zato ga imam tudi rada."

"Res, rada ga imate! Toda meni se zdi, da ga je vedno jezik, da ste vi, ravno vi, proti njemu vedno osorna."

Lizika ga pogleda s svojimi jasnimi, modrimi očmi.

"Da, osorna sem bila proti njemu, toda — nisem mislila nič slabega, nočoj pa sem mu povedala, da bo od sedaj naprej drugače. Mislila sem namreč, da mi hoče samo zaničevati in ponizevati, ker je z menoj vedno postopal kot z majhnim otrokom, toda ni mislil nič slabega, sedaj pa sva se razgovorila in sva sklenila mir. Od sedaj naprej si bova vedno dobra prijatelja."

"To me veseli prav iz sreca."

"O, pravzaprav sem tudi vam delala malo krivice, gospod Darland, mislila sem namreč, da ste zelo samsojiv in osaben."

Darland se zasmeje.

"Ošaben?"

"Da, kakor da se vam nikdo ne more približati."

Darland se zopet zasmeje.

"Tedaj me pa niste dobro poznali; znam biti popolnoma nič ošaben in prav vesel, samo okoli sebe moram imeti ljudi, ki so mi všeč."

Lizika odločnop rikima.

"Ravno tako kot jaz. Ako koga ne morem trpeti, tedaj mi kri zmrzne in sem modra."

Darland se veselo zatezajo uste.

"Zelo lepe izraze imate in zato si morem misliti, zakaj se dr. Waren tako rad z vami zabava."

"To je rekel?" naglo vpraša.

"To in še mnogo drugega lepega, toda več vam ne smem izdati, ker bi zlorabil zaupanje."

Lizike oči vedno bolj žare in Gertu vedno bolj zagovljiva, da je njegova zabava neboško lepa in da je ne bo nikdar pozabila.

Gert nato zopet obrne pogovor na Hano Moranovo. Iz Lizike izvabi marsikaj, kar ga je zelo zanimalo. Pove mu tudi, da je z Warenom sklenila varnostno zvezo za Hano. Gert bi se bil najrajsi takoj pridružil tej zvezi, toda nikako ni vedel, ako bi bilo Henrika prav. Na vsak način pa je hotel o tem ž ujim govoriti. Tudi Gert je mislil, da je treba Hani na kak način pomagati, jih na Altwies zagotoviti boljše življenje, aka pa to ne bi šlo, pa poiskati za njo kje drugje kako delo.

Ker se je Gert zelo dolgo razgovarjal z Liziko, tudi še potem, ko je bil ples že davno končan, postane Dita na to pozorna. Sicer je že enkrat plesala z Gertom, toda je ž njo izpregovoril samo nekaj brezpomembnih besed. Z Liziko pa se je zabaval zelo živahnno. Kaj so vsi videli na Liziki? Dita je svoji sestri zavidal prvi družbeni uspeh. Gre k svoji materi in jo opozori, da Lizika "večno" zabava Gerta Darlanda.

Gospa Rasmussenova svojo najstarejšo hčer čudno pogleda.

"Na Liziki si moreš vzeti zgled, Dita, zelo je pametna in zna obrniti pozornost drugih na sebe in se pri tem zabava. Že skoro ves večer je znala vezati na sebe dr. Warena in se ji celo posreči ves večer zelo zanesljivo gostitelj dobiti samega in ga zaplesti v zanimljiv razgovor. Pojdive tja; sedaj je lepa priložnost, da stopiš vmes in bom Liziko odpeljala. Toda čas dobro porabi, bodi zanimiva in prikupljiva."

In nagle še da gospa Rasmussenova svoji hčeri nekaj potrebnih navodil. Mati in hči prekinete Lizikin pogovor z Darlandom. Tudi Henrik Waren se je ta pogovor že zdel predelg. Moral je še opraviti nekaj obveznih plesov, nato pa naglo pride, da se zopet posveti popolnoma Liziki. Ko opazi, da sta prišli tudi mati in sestra, nekoliko ob strani postoji in počaka. Vidi, kako je mati ljubhezni položila svojo roko okoli Lizikinega vrata in je, izpregovorivši z Darlandom nekaj besed, Liziko odpeljala. Dita pa je pustila samo z Darlandom. Ah, si misli Waren, sedaj pa je bila Dita poslana v boj. In ne pomiclja dolgo ter pristopi k gospoj Rasmussenovi in Liziki.

"Dovolite mi, milostljiva gospa, da vam za nekaj časa vašo hčerko odpeljem; hočem ji samo pokazati nekaj prav tepih slik, katere je kupil moj prijatelj Darland."

Gospa Rasmussenova se sladko nasmeje.

"Gotovo, prav rada, gospod doktor; Lizika se zelo zanima za slike. Kaj ne?"

"Mnogo je odvisno od tega, mama, kakšne so slike.

Ako si morem pri tem misliti kaj lepega in prijetnega, me zvedva zanimajo. Ako pa si morem pri ogledovanju iztežati vrat, pa vendar ne morem vedeti, kaj slika pomeni, potem jo lahko kdaj odnese."

"Toda, Lizika!"

"Vaša gospica hčerka je popolnoma mojega mišljenja, milostljiva gospa."

Gospa Rasmussenova se zopet zelo sladko nasmeje.

Potem pa vam morem svojo divjo hčer brez skrb prepuštit," pravi.

(Dalej sledi nadaljnje)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1938

IZIDE KONCEM NOVEMBRA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČITIVA ... POVESTI ...
ZEMLJEPISTE ... ZGODOVINA ... NARAVOSLOV
JE ... S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV

Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York

ZGODBA IZ ROMANA

(Nadaljevanje z 3. strapi.)

je rekla žena in je obrnila obraz k možu.

"Napak!" je dejal mož smerje se. "Zunaj sedi bel golob in naju gleda. Ta golob je moj prijatelj."

"Tako? Ali imaš prijatelje med mestnimi golobi?"

"Enega samega. Veš, prav danes je leto, ko sem bil šel privikrat k telu na dom in tedaj sem ga srčal tu na cesti. In ko si me poslala proč, sem

ga spet videl. Tu ne izveskuje sedel in je spal, a jaz sem ga bil zbulil in mu naročil, naj zleti k tebi in ti sporoči, da bom še prišel. In zares je kar

"Tak moški, ki se oženi s slepim dekletonom, mora imeti pač dobro srce."

"Iz prevelike ljubezni se je poročil z njo," je natakarica ponosno povedala, "pa ne zato, ker bi se mu bila smilila. Saj spočetka niti pozvala nista drug drugačega. Le lepa pisma sta pisala drug drugemu. A nekoč je bil sam prišel k moji sestri. Ker mu pa moja sestra nista nikoli pisala o svoji nadlogi, se je bila jako prestrašila, ko je bil tako iznenadno stopil v sobo. Zakaj, takrat je bila, mislila da se bo za zmeraj odvrnil od nje. A ker je bil tako zadovoljen, da je vendar vsaj videl, ni tistega večra sploh nič spoznal, da je slega. Šele ko je bil prihodnji dan spet pri njej, je to viden."

"Rajsi ne," je rekla žena, "krivico bi mi delal. Saj nemara niti ni isti golob?"

"Je," odvrnil mož. "Požnam ga. In če bi ga mogla videti, bi opazila, da ima slabovest."

Potlej pa zares ni tisti," je rekla, ona, "ker tistem golobu ni treba imeti slabe vesti. Zares je bil tedaj pri meni, ko si bil ti odsel."

"Zakaj si se pa potem tako začudila, ko sem bil drug dan spet pri tobli?"

"Golob! Pomišli, kdo bi mu kaj verjel!" je rekla žena.

Nato nista nič več spregovorila o tem. Mož je poležal roko ženi na ramo in tako sta

Ženska je spet vzela krpo v roke, začela brisati in rekla: "To je ko zgodba iz romana. Pa se se dobijo ljudje, ki pravijo, da je žalostno na svetu."

SKRIVNOST MOŽEVE ČRNE OBLEKE.

Kakor poroča turinski list "Stampa" so se rimska sodišča pred kratkim pečala s teme žalostno-veselim dogodom:

V Rimu je živel zakonski par, ki se je dobro razumel. Nekega dne pa je žena moralna odpotovati na deželo k svojim sorodnikom. Njena odsotnost bi moral trajati več dni. Mož pa je ostal sam doma. Ko je bil mož sam doma, je nekega dne bil povabilo, naj se udeleži neke slavnosti. Mož si je zato priliko moral obleči črno obleko.

Ko je odprl omara, ni več našel tamkaj svoje črne oblike. Vprašal je služkinjo, kam je dala obleko. Mislil je pač, da jo je dala kam visiti ali likati. Teda služkinja ni

hotela o obliki nič vedeti. To se je mož čudno in sumljivo zdele, nakar jo je naznani policij, češ da mu je ukradla črno obleko. Policija je dekla anretirala in čez nekaj dni je bila že sodna obravnava.

Na obravnavo pa je zadnji hip prihitela tudi žena tistega moža, ki mu je izginila črna obleka. In ta žena je jasno in glasno pred sodnikom povedala, da je ona kriva, ker je može oblike zmanjkalo. Takole je pripovedovala:

Pred svojim odhodom na deželo je šla k neki vedežvalki, da bi ji pa povedala, kako in kaj naj ukropa sedaj, ko bo za nekaj časa odpotovala od doma. Vedežvalka pa jo je posvarila, češ, da jo bo mož med tem časom gotovo goljufal. Žena je bila obupana, pa je vedežvalko prosila, naj ji pove, kaj naj storiti sedaj. In

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

24. novembra:
Normandie v Havre
Brenigaria v Cherbourg

26. novembra:
Europa v Bremen27. novembra:
Vulcania v Trst

1. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
Europa v Bremen

2. decembra:
Conte di Savoia v Genoa22. decembra:
Aquitania v Cherbourg23. decembra:
Aquitania v Cherbourg23. decembra:
Saturnia v Trst26. decembra:
Normandie v Havre

Pišite nam za cene vnosnih listov, rezervacije kablin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

O Božiču...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI
NAJBOLJ RAZVESELITE ČE JIM PO-
SLJETE DENARNO DARILLO

DENARNE POŠILJATVE v DOMOVINO
IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

Pošljite sedaj, da bodo dobili pred prazniki

vedežvalka ji je — seveda za drag denar — povedala prijerno sredstvo, ki bo prav govorito pomagalo. Vedežvalka je pa skupaj s tremi zrnji kadiloma žigati možno obliko ter en mož koder. Ko bo vse samo še pepel, naj temu pepelu primeša nekaj soli in olja. To zmes naj dobro premieša ter naj s tem vsako jutro in vsak večer krepko maže trnjeve vejico s tistim mazilom, saj je bilo dovolj drago.

Sodniki so bili modri možje ter so seveda služkinjo oprostili vsake krvide, ženi pa so priporočili, naj le še naprej krepko maže trnjeve vejico s tistim mazilom, saj je bilo dovolj drago.

pa mora biti pritrjen listek z moževim imenom. Žena je tako storila in mazala vejico, mož je pa doma iskal svojo črno obliko.

Sodniki so bili modri možje ter so seveda služkinjo oprostili vsake krvide, ženi pa so priporočili, naj le še naprej krepko maže trnjeve vejico s tistim mazilom, saj je bilo dovolj drago.

Budem, John Jevnikar

Broughton, Anton Ivanec

Conemaugh, J. Brezovec

Covendale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamil

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencik

Johnstown, John Polantz